

Marian Podstawka

Szkola Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Agnieszka Deresz

Urząd Skarbowy w Siedlcach

**DYSTRYBUCYJNE ZNACZENIE PODATKU
DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH**

Streszczenie: W artykule poddano ocenie podatek dochodowy od osób fizycznych z perspektywy skuteczności różnicowania wielkości obciążeń podatkowych poszczególnych grup podatników i wpływu na podział dochodów w latach 2008-2009. Jako informacje źródłowe wykorzystano dane Ministerstwa Finansów dotyczące ostatecznego rozliczenia PIT za lata 2008-2009.

Słowa kluczowe: podatek dochodowy od osób fizycznych, nominalna stopa podatkowa, efektywna stopa podatkowa.

1. Wstęp

Dochody uzyskiwane przez osoby fizyczne nie są jednakowe, co określa się mianem nierównomiernego rozkładu dochodów. Czynników (przyczyn) nierównomiernego rozkładu dochodów można wymienić wiele. Należą do nich głównie przyczyny rynkowe.

Do zmniejszania się tych różnic dochodowych między osobami fizycznymi wykorzystuje się m.in. progresywny podatek dochodowy od osób fizycznych, który oprócz funkcji fiskalnej pełni funkcję redystrybucyjną. Wyraża się ona w oddziaływaniu na zmniejszanie nierówności dochodów. Jej wynikiem jest nie tylko obniżenie dochodów podatników, lecz również zmiana ich relacji w stosunku do tej sprzed opodatkowania. To właśnie podatek dochodowy od osób fizycznych powoduje redystrybucję dochodu jego podatników, zmieniając ilość środków, jakimi dysponuje poszczególny podatnik, jak również relacje występujące między dochodem przed opodatkowaniem i po opodatkowaniu pomiędzy różnymi grupami podatników. Można zatem przyjąć, że redystrybucyjne działania państwa za pośrednictwem podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzą do względnego wyrównania dochodów, czyli do „spłaszczenia” rozkładu dochodów.

Podatek dochodowy od osób fizycznych jest ze swej istoty osobistym podatkiem bezpośrednim, który zakłada, że wysokość obciążenia podatkowego powinna być dostosowana do zdolności podatkowej mierzonej liczbą potrzeb osobistych, jakie podatnik jest w stanie zaspokoić ze swojego dochodu. Konstrukcja podatkowa pro-

gresywnego podatku dochodowego od osób fizycznych ukierunkowana na sytuację osobistą podatnika przewiduje wiele zwolnień podatkowych, odliczeń od dochodu i od podatku, tzw. ulg podatkowych oraz możliwości preferencyjnych sposobów opodatkowania, tj. wspólnego opodatkowania małżonków oraz osób samotnie wychowujących dzieci. Ponadto ważnym elementem techniki podatkowej są stawki podatkowe, które w latach 1998-2008 wynosiły: 19, 30 i 40%, natomiast od 2009 r.: 18 i 32%, oraz kwota wolna od podatku. Dzięki tym elementom konstrukcji podatek dochodowy od osób fizycznych różnicuje wielkość obciążeń poszczególnych grup podatników i wpływa na podział dochodów.

Głównym celem artykułu jest ocena wpływu podatku dochodowego od osób fizycznych na skuteczności różnicowania wielkości obciążeń podatkowych poszczególnych grup podatników i wpływu na ich podział dochodów. Ocena dotyczy okresu, gdy w 2008 r. obowiązywała progresywna skala podatkowa z trzema stawkami podatkowymi: 19, 30 i 40% oraz w 2009 r. z dwiema: 18 i 32%, i tzw. kwota wolna od podatku. Zostanie ona przeprowadzona na podstawie danych Ministerstwa Finansów dotyczących ostatecznego rozliczenia PIT za lata 2008-2009.

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych w latach 2008-2009

Od 1 stycznia 2009 r. weszły w życie istotne zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych, mające znaczny wpływ na wielkość obciążeń podatkowych oraz na podział dochodów osób fizycznych. Do jednej z najistotniejszych zmian należy zaliczyć wprowadzenie dwustawkowej skali podatkowej¹. Zamiast istniejących do 31 grudnia 2008 r. trzech stawek podatkowych: 19, 30 i 40%, od 1 stycznia 2009 r. obowiązują dwie stawki: 18 i 32%.

Omawiana reforma podatkowa sprowadzała się zatem zasadniczo do obniżenia najniższej stawki podatkowej oraz likwidacji najwyższej, co w konsekwencji miało rzeczywiście istotny wpływ na rozkład obciążeń podatkowych między podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych.

Porównując progresywną skalę podatkową obowiązującą w 2008 r. z progresywną skalą podatkową obowiązującą w 2009 r. (biorąc pod uwagę to, iż postrzeganie obciążeń podatkowych odbywa się przez pryzmat stawek krańcowych), należy teoretycznie stwierdzić, że na omawianej zmianie progresywnej skali podatkowej najbardziej zyskały osoby, które w 2008 r. płaciły podatek według stawki podatkowej obowiązującej w drugim i trzecim przedziale skali. Jeśli podatnik w 2009 r. osiągnął dochód ponad 44 490,00 zł, ale nie więcej niż 85 528,00 zł, to zapłacił podatek w wysokości tylko 18%, a nie jak w 2008 r. w wysokości 30%. Oznacza to, że obciążenie podatkowe dla tej grupy podatników spadło o 12%. Jeśli natomiast podatnik uzyskał w 2009 r. dochód wyższy niż 85 528,00 zł, zapłacił podatek w wysokości 32% zamiast 40%, to oznacza, że obciążenie podatkowe dla tej grupy podatników

¹ Zmiana wprowadzona nowelizacją ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dokonaną Ustawą z 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, DzU, nr 217, poz. 1588 ze zm.

spadło o 8%. Osoby o dochodach nieprzekraczających 44 490,00 zł w 2009 r. zyskały stosunkowo najmniej, ponieważ ich obciążenie podatkowe spadło tylko z 19 do 18%.

Przez pojęcie obciążenia podatkowego należy rozumieć stosunek kwoty podatku do dochodu brutto, tj. dochodu przed odliczeniami ulg podatkowych. Należy jednak rozgraniczyć stosunek kwoty podatku przed odliczeniami i po odliczeniach wszystkich ulg podatkowych wykorzystywanych przez podatników w odliczeniach od podatku w danym roku. I tak:

- stosunek podatku obliczonego do dochodu brutto określany jest jako nominalne obciążenie dochodu (inaczej jest to nominalna stopa podatkowa), natomiast
- stosunek podatku należnego² do dochodu brutto określany jest jako efektywne obciążenie dochodu (inaczej jest to efektywna stopa podatkowa).

Nominalna stopa podatkowa i efektywna stopa podatkowa obliczane dla ogółu podatników stanowią przeciętne obciążenie dochodów ogółem, natomiast obliczane dla podatników z poszczególnych przedziałów progresywnej skali podatkowej pozwalają ocenić zróżnicowanie przeciętnych obciążeń dochodów omawianym podatkiem poszczególnych grup podatników opodatkowanych różnymi stawkami – w 2008 r. 19, 30 i 40%, a w 2009 r. 18 i 32%.

Różnica między nominalną a efektywną stopą podatkową informuje, o ile punktów procentowych podatnicy ogółem oraz podatnicy poszczególnych przedziałów progresywnej skali podatkowej obniżyli obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych w wyniku korzystania z odliczeń od podatku ulg podatkowych obowiązujących w danym roku.

Tabela 1. Obciążenie dochodu brutto podatkiem obliczonym według stawki nominalnej i według stawki efektywnej w latach 1998-2009 (w %)

Rok podatkowy	Obciążenie dochodu			
Nominalne stopy podatku				
2008	I przedział skali podatkowej	II przedział skali podatkowej	III przedział skali podatkowej	Ogółem
	15,43	20,36	30,36	17,76
2009	I przedział skali podatkowej		II przedział skali podatkowej	
	15,28		23,79	
Efektywne stopy podatku				
2008	I przedział skali podatkowej	II przedział skali podatkowej	III przedział skali podatkowej	Ogółem
	6,37	11,67	22,18	8,84
2009	I przedział skali podatkowej		II przedział skali podatkowej	
	6,51		16,15	

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Informacji Ministerstwa Finansów dotyczących rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2008-2009*, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, 2009-2010.

² Podatek należny jest to podatek obliczony od dochodu brutto pomniejszony o ulgi podatkowe odliczane od podatku.

W tabeli 1 przedstawiono obciążenia dochodu brutto podatkiem dochodowym od osób fizycznych obliczonym według stopy nominalnej oraz według stopy efektywnej dla ogółu podatników oraz dla podatników w poszczególnych przedziałach progresywnej skali podatkowej, natomiast w tab. 2 wyznaczono różnicę między nominalną stopą podatkową a efektywną stopą podatkową oraz różnicę między stawkami podatkowymi obowiązującymi w 2008 r. 19, 30 i 40% i w 2009 r. 18 i 32% a efektywną stopą podatkową.

Ocena powyższego materiału statystycznego skłania do poniższych rozważań w zakresie wielkości obciążeń podatkowych podatników w latach 2008-2009. Nominalne obciążenie dochodu ogółem w 2008 r. wyniosło 17,76%, natomiast w 2009 r. – 16,20%. Obniżenie nominalnej stopy podatkowej ogółem w 2009 r. o 1,56 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2008 oznacza osłabienie progresji podatkowej³.

Efektywna stopa podatkowa ogółem w 2008 r. kształtowała się na poziomie 8,84%, natomiast w 2009 r. na poziomie 7,55% i była niższa w porównaniu z rokiem 2008 o 1,29 punktu procentowego, co potwierdza proces osłabienia progresji podatkowej.

Dysponując wiedzą o liczbie podatników rozliczających się według progresywnej skali podatkowej⁴, należy przyjąć, że:

- w 2008 r.: 92,15% podatników rozliczających się według progresywnej skali podatkowej zapłaciło podatek w wysokości 6,37%, natomiast 6,45% podatników w wysokości 11,67%, a 1,40% podatników w wysokości 22,18%,
- w 2009 r.: 98,41% podatników rozliczających się według progresywnej skali podatkowej zapłaciło podatek w wysokości 6,51%, natomiast 1,59% podatników w wysokości 16,15%.

Wyliczenie efektywnego obciążenia podatkowego podatników z pierwszego przedziału skali podatkowej nie bierze jednak pod uwagę, że efektywna stopa podatkowa to średnia dla całego tego przedziału podatkowego, w którym pozostaje: w 2008 r. 92,15% podatników, natomiast w 2009 r. 98,41% podatników. Niewątpliwie jest to grupa zróżnicowana pod względem społecznym i dochodowym. Wśród tej grupy podatników znajdują się tacy, którzy wykazali dochód niższy niż kwota wolna od opodatkowania, która zarówno w 2008, jak i w 2009 r. wynosiła 3091,00 zł, lub niewiele wyższy, jak również tacy, którzy osiągnęli już dochody zbliżone do tych z drugiego przedziału podatkowego (odpowiednio 44 490,00 zł i 85 528,00 zł). Należy zauważyć, że to zróżnicowanie podatników z pierwszego przedziału skali podatkowej pod względem dochodowym w 2009 r. jest znacznie większe. Ponadto należy zwrócić uwagę, że podatnicy z tego przedziału w różnym stopniu korzystali z przysługujących ulg podatkowych. Można przyjąć, z dużą dozą prawdopodobieństwa, że z ulg podatkowych korzystali ci, których dochody mieściły się w wyższej połowie pierwszego przedziału skali, które rzutują z kolei na wysokość efektywnej stawki podatkowej dla całej grupy.

³ Osłabienie progresji podatkowej oznacza, że w mniejszym stopniu obniżane są nierówności dochodów.

⁴ *Informacje Ministerstwa Finansów dotyczące rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2008-2009*, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, 2009-2010.

Postrzeganie obciążeń podatkowych odbywa się przez pryzmat stawek krańcowych, które w 2008 r. wynosiły: 19, 30 i 40%, natomiast w 2009 r.: 18 i 32%, a rzeczywiście płacone to przecież efektywne stawki, które – jak widzimy – zarówno w 2008 r., jak i w roku 2009 są znacznie niższe dla podatników poszczególnych przedziałów skali podatkowej.

W 2008 r. efektywna stopa podatkowa w trzecim przedziale skali podatkowej, tj. dla podatników o dochodach powyżej 85 528,00 zł, wynosiła 22,18%, w 2009 r. zaś dla tej grupy podatników – 16,15%. Oznacza to, że zmiana stawek podatkowych w omawianym podatku okazała się najbardziej korzystna dla podatników uzyskujących dochody powyżej 85 528,00 zł, obniżyli oni bowiem efektywną stopę podatku o 6,03 punktu procentowego. Dla podatników, których dochody mieściły się w granicach 44 490,00 zł-85 528,00 zł, zmiana okazała się również korzystna, bowiem efektywna stopa podatkowa obniżyła się o 5,16 punktu procentowego. Natomiast dla podatników, których dochody nie przekroczyły 44 490,00 zł, efektywna stopa procentowa nieznacznie wzrosła, bo o 0,14 punktu procentowego. Oznacza to, że omawiana zmiana nie przyniosła żadnej korzyści albo znikome korzyści dla tej grupy podatników.

W 2009 r. różnica między nominalną i efektywną stopą podatkową dla ogółu podatników wynosiła 8,65% i była niewiele niższa niż w 2008 r. (w którym wynosiła 8,92%), bo o 0,27 punktu procentowego. Świadczy to o tym, że podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych ogółem w 2008 r. w niewiele większym stopniu w porównaniu z rokiem 2009 skorzystali z możliwości obniżenia podatku należnego.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż w 2009 r. podatnicy drugiego przedziału skali podatkowej w mniejszym stopniu skorzystali z możliwości obniżenia podatku należnego niż podatnicy pierwszego przedziału skali podatkowej. Świadczy o tym mniejsza różnica między nominalną i efektywną stopą podatkową dla tej grupy podatników – 7,64% niż dla podatników z pierwszego przedziału skali podatkowej – 8,77%. Warto zauważyć, że jest to analogiczna tendencja do tej z roku 2008, w którym to podatnicy trzeciego przedziału skali podatkowej⁵ również w mniejszym stopniu obniżyli ciężar podatkowy niż podatnicy z pierwszego i drugiego przedziału skali podatkowej⁶. Świadczy o tym różnica między nominalną a efektywną stopą podatkową dla podatników z trzeciego przedziału skali podatkowej – 8,18%, która była większa w niższych przedziałach dochodowych i wynosiła 9,06% w pierwszym przedziale skali podatkowej i 8,69% w drugim przedziale.

Wysokości tych różnic zarówno w 2008 r., jak i w roku 2009 dla poszczególnych grup podatników mają wartości zbliżone, co upoważnia do stwierdzenia, że ulgi podatkowe nie stanowią istotnego narzędzia służącego zmniejszaniu nierówności dochodów osób fizycznych. Wskazuje to na znikome dystrybucyjne znaczenie podatku dochodowego od osób fizycznych w latach 2008-2009.

⁵ Według progresywnej skali podatkowej obowiązującej w 2009 r. są to podatnicy drugiego przedziału, tj. podatnicy, których dochody w 2009 r. przekroczyły 85 528,00 zł.

⁶ Według progresywnej skali podatkowej obowiązującej w 2009 r. są to podatnicy pierwszego przedziału, tj. podatnicy, których dochody w 2009 r. nie przekroczyły 85 528,00 zł.

Tabela 2. Różnica między nominalną a efektywną stopą podatkową oraz różnica między stawką podatkową a efektywną stopą podatkową w latach 1998-2009 (w %)

Rok podatkowy	Obciążenie dochodu			
Nominalne stopy podatku – efektywne stopy podatku				
2008	I przedział skali podatkowej	II przedział skali podatkowej	III przedział skali podatkowej	Ogółem
	9,06	8,69	8,18	8,92
2009	I przedział skali podatkowej		II przedział skali podatkowej	
	8,77		7,64	
Stawki podatku – efektywne stopy podatku				
2008	I przedział skali podatkowej		II przedział skali podatkowej	
	12,63		18,33	
2009	I przedział skali podatkowej		II przedział skali podatkowej	
	11,49		15,85	

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Informacji Ministerstwa Finansów dotyczących rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2008-2009*, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, 2009-2010.

Fiskalizm progresywnego systemu opodatkowania dochodów osób fizycznych w badanych latach ma tę cechę, że w znacznym stopniu dotyka najuboższych podatników. A to dlatego, że:

- Kwota wolna od podatku jest ustalona na bardzo niskim poziomie. W latach 2008-2009 dochód roczny w wysokości do 3091,00 zł, a więc niecałe 258,00 zł miesięcznie, był zwolniony z podatku.
- Najniższa stawka podatkowa w 2008 r. – 19%, w 2009 r. – 18%, jest dużym obciążeniem dochodów osób fizycznych należących do grupy najmniej zarabiających. Najniższa stawka obejmowała w 2008 r. 92,15% podatników, a w 2009 r. 98,41% podatników. W grupie tej znajdują się więc zarówno osoby fizyczne, które zarabiają niewiele ponad kwotę wolną, czyli osoby, które w języku potocznym „wiążą koniec z końcem”, jak również osoby, których dochody są bliskie kwocie granicznej pierwszego przedziału skali podatkowej, a więc osoby finansowo dobrze usytuowane.
- Z ulg i zwolnień podatkowych w większym stopniu korzystają podatnicy o średnich i wysokich dochodach niż podatnicy najubożsi.
Biorąc pod uwagę, że:
 - w 2008 r. 92,15% podatników podatku dochodowego od osób fizycznych znajdowało swoje miejsce w pierwszym progu podatkowym, pozostałe 7,85% podatników w drugim i trzecim progu podatkowym, tj. w drugim 6,45% podatników, a w trzecim zaledwie 1,40% podatników,
 - w 2009 r. 98,41% podatników omawianego podatku znajdowało swoje miejsce w pierwszym progu podatkowym, pozostałe 1,59% w drugim progu podatkowym,

- należy wyciągnąć wnioski, że progresja podatkowa w tych latach dotyczyła tylko kilku procent podatników. Dla zdecydowanej większości podatników omawiany podatek, mimo progresywnej skali podatkowej, miał już charakter podatku proporcjonalnego liniowego z jedną stawką, właściwą dla pierwszego przedziału tej skali: w 2008 r. 19% i w 2009 r. 18%. A tylko 7,85% podatników w 2008 r. i 1,59% podatników w roku 2009 dotyczyła progresja podatkowa.

Progresja podatkowa dotyka zatem niewielką liczbę podatników o wyższych dochodach, zatem tych najbardziej przedsiębiorczych, kreatywnych, którzy decydują o rozwoju gospodarki, tworzeniu nowych miejsc pracy itp. W takim przypadku można stwierdzić, że mamy do czynienia z mało czytelnym obrazem funkcjonowania progresji podatkowej (zafałszowanym obrazem funkcjonowania progresji podatkowej). Bowiem zdecydowana większość podatników podatku dochodowego od osób fizycznych w latach 2008-2009 znajdowała się w obszarze podatku proporcjonalnego liniowego.

Konstytucyjna zasada równości głosi, że wszyscy są wobec prawa równi oraz wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Naruszenie równości występuje wówczas, gdy przepisy prawa inaczej traktują adresatów należących do tej samej grupy osób. Wobec tego powstaje pytanie: jak można zgodnie z prawem zróżnicować podatników. Dalej – na podstawie jakiej sprawiedliwej zasady podzielono osoby fizyczne osiągające dochody na te, które przekazują państwu 19% swoich dochodów, oraz te, które przekazują nieproporcjonalnie więcej, bo 30% oraz aż 40% dochodów od nadwyżki przekraczającej odpowiednio: 44 490,00 zł oraz 85 528,00 zł w 2008 r.?

Zgodnie z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej⁷ Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Obowiązki obywateli należy wobec tego ustalać w sposób proporcjonalny i sprawiedliwy. Tymczasem przewidziany w 2008 r. zgodnie z progresywną skalą podatkową mechanizm stosowania w pewnych sytuacjach stawki podatkowej 30 i 40%, natomiast w 2009 r. stawki 32% opiera się na założeniu, że bardziej efektywni pracownicy mają większe obowiązki wobec dobra wspólnego. Obciążeni są wówczas wyższą stawką podatkową, co można potraktować jako dodatkowy podatek: w 2008 r. w wysokości odpowiednio 11% dochodu i 21% dochodu, natomiast w 2009 r. – 14%. Ponadto zasadę sprawiedliwości społecznej trzeba też odczytywać w kontekście zasady sprawiedliwości podatkowej wyrażonej w art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej⁸. Zgodnie z tą zasadą osoby osiągające dochody ze stosunku pracy powinny ponosić taki sam, ale nie „ten sam” podatek. Inaczej mówiąc – powinny ponosić podatek proporcjonalny do swoich dochodów.

3. Podsumowanie

Przeprowadzone rozważania prowadzą do konkluzji, że progresywny podatek dochodowy od osób fizycznych w 2008 r. z nasileniem w 2009 r. nie stanowił narzędzia służącego zmniejszeniu nierówności dochodów jego podatników. W znikomym stop-

⁷ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., DzU 2006, nr 200, poz. 1471 ze zm.

⁸ Tamże.

niu przyczynił się do różnicowania wielkości obciążeń podatkowych poszczególnych grup podatników, jak też zmiany wysokości i zróżnicowania ich dochodów.

W konstrukcji progresywnego podatku dochodowego od osób fizycznych w latach 2008-2009 aspekty socjalne, tj. kwota wolna od podatku, najniższa stawka podatkowa, ulgi podatkowe, zostały określone w sposób nierespektujący w pełni zasady zdolności płatniczej osób fizycznych o najniższych dochodach, co przeczy sprawiedliwości podatkowej. Ponadto niewątpliwie przywileje podatkowe obniżają wpływy do budżetu państwa i oznaczają przerzucanie ciężaru podatkowego na podatników, którzy z nich nie korzystają. Korzystanie z przywilejów podatkowych najczęściej jest tak uwarunkowane, że nie jest skierowane do potrzebujących oraz tworzy luki podatkowe pozwalające na unikanie opodatkowania. Wobec tego można wyciągnąć wniosek, że właściwie adresowane socjalne wydatki budżetowe stanowią lepsze narzędzie zmniejszania nierówności dochodów niż ulgi podatkowe.

Podatek dochodowy od osób fizycznych jako bezpośredni podatek osobisty powinien być sprawiedliwy. Należy zatem poszukiwać takich reform tego podatku, aby nie wywołać negatywnych skutków, wynikających z nadmiernego opodatkowania, a jednocześnie uwzględniać sytuację osobistą podatnika.

Literatura

Informacja Ministerstwa Finansów dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2008 rok, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa, sierpień 2009.

Informacja Ministerstwa Finansów dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2009 rok, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa, sierpień 2010.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., DzU 2006, nr 200, poz. 1471 ze zm.

Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, DzU, nr 217, poz. 1588 ze zm.

DISTRIBUTIVE SIGNIFICANCE OF INCOME TAX IMPOSED ON INDIVIDUAL TAXPAYERS

Summary: In the article, income tax imposed on individual taxpayers has been examined with regard to two main factors: its efficiency in differentiation of amount of burdens among specific groups of taxpayers and the influence on a division of income in the years 2008-2009. The data from the Ministry of Finance concerning the ultimate settlement of PIT (Personal Income Tax) has been used as an information source.